

Prezentácia kandidátov na post prezidenta SR vo vybraných elektronických médiách

Uverejnené 23. apríla 1999

Počas marca uskutočnilo MEMO 98 monitoring vybraných elektronických médií a bude v tomto monitoringu pokračovať až do konania volieb. Monitoring týchto médií je zameraný na sledovanie informácií o kandidátoch na post prezidenta SR a na spôsob, akým sú kandidáti v médiách prezentovaní. O výsledkoch monitoringu budeme pravidelne informovať formou správ alebo tlačových konferencií.

Celkové výsledky monitoringu poznačil fakt, že jednotliví kandidáti zverejnili svoju kandidatúru v rozdielnom časovom období, ako aj spôsob, akým jednotlivé médiá pokrývajú tému prezidentských volieb.

• V marci najväčší priestor venovaný J. Slotovi

Najväčší priestor získal v monitorovaných elektronických médiách J. Slota, najmä v súvislosti so svojím kontroverzným vystúpením v Kysuckom Novom Meste. Až od druhej polovice marca, kedy J. Slota oznámil svoj záujem kandidovať, venovali médiá priestor správam o jeho prezidentských ambíciách, teda väčšinu priestoru získal J. Slota ešte v čase, kedy nebol známy ako prezidentský kandidát. Obraz J. Slotu bol v monitorovaných médiách prevažne negatívny.

Okrem najvýraznejšie prezentovaného J. Slotu (získal súhrne 48 min. 27 sek.) dostali v monitorovaných médiách významný priestor prezidentskí kandidáti R. Schuster (24 min. 34 sek.), M. Kováč (16 min. 36 sek.), M. Vášáryová (12 min. 52 sek.) a J. Švec (8 min. 59 sek.). Ďalší prezidentský kandidát V. Mečiar získal súhrnne vo všetkých monitorovaných médiách 6 min. 49 sek., avšak médiá o ňom v marci neinformovali ako o kandidátovi, keďže svoj záujem kandidovať deklaroval až v apríli. Ostatní prezidentskí kandidáti boli prezentovaní iba sporadicky, napríklad B. Zala získal 2 min 30 sek. vo vysielaní TV Markíza a J. Lazarčík mal 2. min. 34 sek. vo vysielaní SRo.

Prezentácia kandidátov na post prezidenta v **STV** bola v porovnaní so spravodajstvom TV Markíza a VTV značne odlišná. Rozdiel je zrejmy predovšetkým z hľadiska časového priestoru, venovaného týmto kandidátom. V tejto súvislosti je možné spomenúť niektoré zaznamenané skutočnosti:

- STV venovala prezentácii prezidentských kandidátov minimálny časový priestor 9 min. 55 sek.. Tento priestor je nevýrazný napríklad v porovnaní s prezentáciou kandidátov v spravodajstve TV Markíza, ktoré za rovnaké časové obdobie poskytlo všetkým prezentovaným kandidátom 36 min. 39 sek..
- Výraznejší časový priestor (aspoň jednu minútu) získali v spravodajstve STV iba traja z desiatich prezidentských kandidátov.
- Prakticky žiadny časový priestor nedostali až šiesti kandidáti.

Traja najprezentovanejší kandidáti boli predsedovia strán J. Slotu, R. Schuster a V. Mečiar. Dominujúci časový priestor bol venovaný prezentácii J. Slotu, najmä však v súvislosti s jeho vystúpením v Kysuckom Novom Meste. Tento priestor tvorila prezentácia nahrávky z mítingu, komentáre a reakcie politických predstaviteľov a verejnosti na výroky J. Slotu. Odmietavé reakcie na prejav J. Slotu sa odzrkadlili v prevažne negatívnom obraze J. Slotu v spravodajstve STV.

Prezentácia V. Mečiara bola spojená najmä s udalosťami vzťahujúcimi sa na činnosť jeho vlády a sčasti tiež možnosťami jeho kandidatúry. Obraz V. Mečiara a R. Schustera bol v spravodajstve STV

vyvážený.

Časový priestor venovaný prezentácii prezidentských kandidátov bol v marci v **TV Markíza** zo všetkých sledovaných televízií najväčší. Relevantný priestor bol venovaný siedmim z desiatich kandidátov, pričom TV Markíza vôbec nespomenula iba dvoch kandidátov (J. Demikát a I. Mjartan). Okrem výraznej prezentácie J. Slotu v súvislosti s jeho vystúpením v Kysuckom Novom Meste boli prezentovaní najmä kandidáti: R. Schuster, M. Vášáryová, M. Kováč, J. Švec, V. Mečiar a B. Zala.

Obraz jednotlivých prezidentských kandidátov bol v spravodajstve TV Markíza rozdielny. Jediní kandidáti, ktorí boli zobrazení aj negatívne, boli predsedovia opozičných strán J. Slotu a V. Mečiar. Predseda SNS J. Slotu bol negatívne vykreslený vzhľadom na jeho vyjadrenia na mítingu a V. Mečiar bol spomínaný napríklad pri téme zbavovania imunity poslanca NR SR I. Lexu. V. Mečiar bol jediným kandidátom, ktorý bol zobrazený iba negatívne a neutrálne. Naopak najpozitívnejšie bol prezentovaný R. Schuster a aj občianski kandidáti boli vykresľovaní iba pozitívne alebo neutrálne.

Priestor a spôsob zobrazenia jednotlivých kandidátov vo **VTV** súvisia so štýlom spravodajstva, ktoré sa snaží o obsahovo vyčerpávajúce pokrytie jednotlivých vnútropolitických udalostí. U VTV je badateľný istý rozdiel, v porovnaní s ostatnými TV-stanicami, hlavne v držaní sa prezentovanej témy, čím nedochádza k prekrývaniu sa viacerých tém v príspevku.

Spomenutá skutočnosť sa prejavila predovšetkým pri prezentácii J. Slotu, ktorý mal zo

všetkých prezidentských kandidátov najväčší priestor (8 min. 31 sek.). Prevažná časť jemu venovanému priestoru súvisela totiž s jeho vystúpením v Kysuckom Novom Meste. Taktiež široký priestor, ktorý bol venovaný V. Mečiarovi, súvisel so zmienkami o ňom pri témach ako zbavovanie imunity I. Lexu, príp. činnosť bývalej SIS.

Výrazný časový priestor (8 min. 20 sek.) bol v spravodajstve VTV venovaný R. Schusterovi. Tento priestor, ako aj prevažne neutrálny spôsob jeho prezentácie, súvisí takisto do istej miery so spôsobom informovania VTV. V spravodajstve VTV bol široký priestor venovaný mnohým diskusiám o R. Schusterovi ako koalíčnom kandidátovi (napr. v súvislosti s podporou časti SDK J. Švecovi), pričom priestor dostali všetky zainteresované strany.

Prezentácia všetkých prezidentských kandidátov na VTV bola prevažne neutrálna a vyvážená z hľadiska pomeru pozitívnych a negatívnych referencií. Z pohľadu tejto komparácie bola najpozitívnejšie prezentovanou kandidátkou M.Vášáryová.

V **Rádiu Twist**, rovnako ako aj v ostatných médiách, dostal J. Slotu najväčší priestor. Zo všetkých médií sa práve Rádio Twist najvýraznejšie venovalo prezentácii J. Slotu, ktorý získal 15 min. 6 sek. v spravodajskom vysielaní a jeho obraz bol negatívny. Občianski kandidáti M. Kováč a M. Vášáryová získali porovnateľný priestor, M. Kováč 5min. 36sek. a M. Vášáryová 4 min. 9 sek. Okrem spomenutých kandidátov boli v Rádiu Twist prezentovaní ešte J. Švec a R.Schuster.

V **SRO** mala trojica najprezentovanejších kandidátov J. Slotu, R. Schuster a M. Kováč porovnateľný priestor. J. Slotu mal 5 min. 53 sek., R. Schuster 5 min. 29 sek. a M. Kováč 4 min. 14 sek.. Ich obraz bol neutrálny a pozitívny, negatívne bol prezentovaný iba J. Slotu. Z ostatných kandidátov boli zobrazovaní ešte M. Vášáryová J. Lazarčík a V. Mečiar.

Celkový časový priestor zahŕňa všetky vystúpenia osôb kandidujúcich na post prezidenta v spravodajstve, teda i príspevky, v ktorých neboli tieto osobnosti zobrazené v súvislosti s voľbou prezidenta.

Priložené grafy znázorňujú priestor, ktorý získali jednotliví kandidáti v monitorovaných médiách a

spôsob, akým jednotlivé médiá kandidátov vykresľujú.

Grafy zobrazujú celkový čas, ktorý mali kandidáti v médiách, pričom tento časový priestor vyjadruje, kedy:

- osoba hovorila na kameru alebo na mikrofón, čím sa priamo prezentovala
- o kandidátovi hovoril zástupca média, čo v rozhlasových médiách znamená, že kandidát bol citovaný redaktorom, v televíznych médiách bol kandidát v zábere a tento materiál bol komentovaný redaktorom
- o osobe kandidujúcej na prezidenta sa vyjadroval iný subjekt, napríklad politik alebo občania.

Počet zmienok vyjadruje koľkokrát bolo meno kandidáta v spravodajstve iba spomenuté. Hodnota zmienky je určená témou alebo súvislosťou, s akou je prezidentský kandidát spájaný. To, či je kandidát kritizovaný a jeho meno je spomenuté v súvislosti s neúspechom alebo naopak úspechom, určuje, či ide o pozitívnu alebo negatívnu zmienku. Neutrálna zmienka vyjadruje, že informácie o kandidátoch mali vecný charakter a neboli podané expresívne.

MEMO 98 je nezávislá a nadstranícka organizácia, ktorá monitoruje vysielanie významných elektronických médií s celoštátnou pôsobnosťou. MEMO 98 realizuje ďalšie projekty súvisiace s právami občanov na získavanie vyvážených a neskreslených informácií. Realizáciou týchto projektov sa chce MEMO 98 aktívne podieľať na procese vytvárania korektného a demokratického mediálneho priestoru na Slovensku.

Výsledky nášho monitoringu sú prístupné na internetovej stránke MEMO 98 na adrese:
<http://www.memo98.sk>

MEMO 98 je čiastočne financované z grantu od Pro MEDIA Slovakia, programu pomoci médiám, ktorý riadi IREX a financuje USAID.